

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw mr. J.J.M. Uitermark
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 1 oktober 2024

betreft Vragen over BNC-fiche bij C(2023)8627 over het bevorderen van de betrokkenheid en effectieve deelname van burgers en maatschappelijke organisaties bij het proces van beleidsvorming in de publieke sector

ons kenmerk 175784U

Geachte mevrouw Uitermark,

De leden van de vaste commissies voor Binnenlandse Zaken (BIZA) en voor Europese Zaken (EUZA) hebben met belangstelling kennisgenomen van de (BNC-fiches bij) aanbevelingen C(2023)8626¹ en C(2023)8627². De leden van de fractie **GroenLinks-PvdA** hebben naar aanleiding van het BNC-fiche bij C(2023)8627 de volgende vragen bij de Nederlandse positie ten aanzien van deze aanbeveling.

De regering schrijft:

'Maatschappelijke organisaties vertegenwoordigen de stem van minderheden en staan voor belangen die overschaduwd kunnen worden in onze samenleving, de media en de politiek. Dit doen ze in Nederland, in de Europese Unie én daarbuiten. Ze vormen een essentieel onderdeel van een diverse samenleving en een representatieve democratie. Het is daarom van belang dat overheden de ruimte die het maatschappelijk middenveld inneemt waarderen, beschermen en bevorderen'.³

De leden van de fractie GroenLinks-PvdA vragen zich af of onder maatschappelijke organisaties ook 'belangenorganisaties met een ideëel doel' mogen worden verstaan? Zo ja, hoe verhoudt de bovenstaande uitspraak zich tot het voornemen uit het Hoofdlijnenakkoord dat er onderzocht wordt 'of en hoe nadere vereisten gesteld kunnen worden aan de representativiteit van belangenorganisaties met een ideëel doel op grond van art. 3.305a Burgerlijk Wetboek'? Zo nee, welke rol kent u toe aan 'belangenorganisaties met een ideëel doel' in de 'verdediging van de democratie'? En welke acties onderneemt de regering verder om het maatschappelijk middenveld te waarderen, beschermen en bevorderen?

¹ Aanbeveling van de Commissie van 12 december 2023 over inclusieve en veerkrachtige verkiezingsprocessen in de Unie en het versterken van het Europese karakter en het efficiënte verloop van de verkiezingen voor het Europees Parlement.

² Aanbeveling van de Commissie van 12 december 2023 over het bevorderen van betrokkenheid en effectieve participatie van burgers en maatschappelijke organisaties bij processen voor de vorming van overheidsbeleid.

³ BNC-fiche, p.2

datum 1 oktober 2024

ons kenmerk 175784U

blad 2

In relatie tot het belang van maatschappelijke organisaties stelt de regering het volgende:

'In het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid is de Nederlandse steun aan het maatschappelijk middenveld een doel op zich. Dit vanwege de belangrijke rol die maatschappelijke organisaties spelen in het bevorderen van democratische en inclusieve samenlevingen. Het zijn in deze landen vaak maatschappelijke organisaties die de stem van burgers versterken en voor hen opkomen'.⁴

De leden van de fractie GroenLinks-PvdA onderschrijven de woorden over het belang van maatschappelijke organisaties, maar tasten in het duister over de nadere invulling hiervan. Aangezien deze regering te kennen heeft gegeven dat er een substantiële afname voor de budgetten van ontwikkelingssamenwerking gepland staat, waarbij buitenlandse handel en veiligheid zullen worden ontzien, en de sociaaleconomische ontwikkeling prioriteit zal krijgen, zijn de leden van deze fractie benieuwd naar de aanpak van de regering waaruit het belang van maatschappelijke organisaties blijkt. Kunt u concreet aangeven op welke manier de regering maatschappelijke organisaties in ontwikkelingssamenwerking zal blijven steunen, en daarbij zal prioriteren 'als doel op zich'?

Voorts schrijft de regering:

'Doordat Nederland partij is bij het VN-verdrag Handicap, is er ook een expliciet commitment om mensen met een beperking te betrekken bij besluitvorming, zeker wanneer die hen direct aangaat. Dit volgt uit artikel 4.3 van genoemd verdrag: "niets over ons, zonder ons"'.⁵

De leden van de fractie GroenLinks-PvdA vragen hoe dit zich verhoudt tot het recente, snoei-harde oordeel van het VN-comité, Convention on the Rights of Persons with Disabilities waarbij het comité expliciet haar zorg uitspreekt over Nederland met betrekking tot:

- a. *'The lack of participation of persons with disabilities in policy- and decision-making processes, including women with disabilities, and the resulting failure to address specific requirements and barriers in legislation, policies and programs, including insufficient mechanisms for consultation and involvement of organizations of persons with disabilities at all levels of government, as well as the barriers that organisations of persons with disabilities face in participating equally in national and European standardisation processes, affecting the development of accessibility standards;*
- b. *The lack of financial support and insufficient structural funding for organisations of persons with disabilities to enable participation in public decision-making'.⁶*

Herkent de regering de achterstand die in het VN-rapport wordt geconstateerd? Zo ja, welke initiatieven neemt de regering om de aanbevelingen van het VN-comité op te volgen en het Nederlandse beleid in overeenstemming te brengen met de afspraken en de doelen van het VN-verdrag Handicap?

De leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en voor Europese Zaken zien uw beantwoording met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag binnen vier weken.

⁴ BNC-fiche, p.3

⁵ Ibid.

⁶ CRPD/C/NLD/CO/1 d.d. 5 september 2024, p.3.

datum 1 oktober 2024

ons kenmerk 175784U

blad 3

Hoogachtend,

I.M. Lagas

Voorzitter van de commissie voor Binnenlandse Zaken

Prof.dr. E.B. van Apeldoorn

Voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken